

De Taallijn

Interactief taalonderwijs in groep 1 en 2

Bijlagen: Beweeg je mee?

Activiteitencyclus voor groep 1 en 2

Dorien Stolwijk
Expertisecentrum Nederlands

Bijlage 1: Voorbeeld van een informatiebrief over het nieuwe thema

Beste ouder(s) of verzorger(s),

Ons nieuwe thema heet:

“Beweeg je mee?”

Wat gaan we doen?

1. We maken kennis met verschillende bewegingen in een grote sporthal.
2. We lezen voor uit het boek: 'Kleine Kangoeroe'. Dit boek is geschreven door Guido van Genechten (2005).
3. We leren veel nieuwe woorden over het thema, zoals de namen van sporten en hoe je de bewegingen noemt die we zelf kunnen maken.
4. We maken in de klas een danshoek, een bewegingshoek en een sportwinkel. Hierin kunnen we alles wat we geleerd hebben uitproberen.
5. We maken op onze school een gezinsportfolio, een heen-en-weer-boekje. Daar plakken we werkjes en foto's in die passen bij het thema. Dit boek mag mee naar huis. Daarna bekijken we het boek gezamenlijk met alle kinderen in de klas. Het boek gaat dus heen en weer tussen thuis en school.
6. De kinderen mogen van thuis spullen meenemen naar school, die passen bij het thema "Beweeg je mee?". Deze gebruiken we bijvoorbeeld voor in de danshoek, de bewegingshoek, de sportwinkel, de boekenhoek of bij een fotomuur. Heeft u thuis ook iets dat u mee wilt geven? Bijvoorbeeld:
 - Foto's of afbeeldingen van uw kind, een andere persoon of een dier die een bepaalde beweging maakt. Foto's of afbeeldingen van een bepaalde sport.
 - Informatieve boeken of prentenboeken over bewegen of over sport.
 - Materialen die bij sporten / bewegen horen (shirt, broek, tennisracket, hockeystick, enz.)
 - Materialen voor in de danshoek, zoals 'danskleding', discolamp, muziek of een microfoon.

U bent iedere dag van harte welkom om vóór of na schooltijd in de klas te komen kijken samen met uw kind. Uw kind kan vertellen wat wij allemaal doen tijdens het thema "Beweeg je mee?".

Met vriendelijke groeten,

De leerkrachten van groep 1 en 2.

Bijlage 2: Ouderbrieven Hulpouders

Beste ouder(s) of verzorger(s),

Voor het thema "Beweeg je mee?" kunnen wij nog hulp gebruiken.

Wij zijn op zoek naar ouders of verzorgers die ons willen begeleiden tijdens de bewegingsactiviteiten in de sporthal. U begeleidt dan een groepje van vier kinderen. Wij vragen u om deze dag sportschoenen te dragen. Houdt u rekening met ongeveer de duur van een ochtend.

Wij zijn op zoek naar ouders of verzorgers die een bepaalde sport beoefenen en hierover iets aan onze kinderen in de klas willen vertellen. Wij zouden het erg leuk vinden om iets van uw sport te leren. Misschien kunt u ook materialen laten zien en een kleine demonstratie geven. Voor vragen kunt u terecht bij de leerkracht van uw kind.

U kunt zich voor één of beide activiteiten opgeven bij de leerkracht.

Wij danken u alvast voor de genomen moeite!

Met vriendelijke groet,

De leerkrachten van groep 1 en 2.

Ouderhulp bij het voorbereiden om iets te vertellen over je eigen sport (groep 6, 7 of 8)

Beste ouder of verzorger van uit groep

In de kleutergroepen werken wij met het thema: 'Beweeg je mee?'. Uw kind heeft zich opgegeven om op in groep 1 en 2 van juf/meneer iets te komen vertellen over de sport die hij of zij beoefent. De bedoeling is dat uw kind in het kort iets vertelt over de sport. De onderwerpen gaan bijvoorbeeld over:

- De materialen die nodig zijn om de sport te beoefenen
- Hoe vaak de sport gespeeld wordt
- Welke bijzondere bewegingen je moet maken
- Waar je de sport kunt uitvoeren
- Wat er zo leuk aan de sport is

Uiteraard mag uw kind ook zelf de onderwerpen bedenken die hij of zij graag aan ons wil vertellen. Wij willen u vragen om uw kind te begeleiden tijdens het voorbereiden van deze activiteit.

Het zou erg leuk zijn als uw kind materialen mee mag nemen en foto's of plaatjes kan laten zien.

Voor vragen kunnen u en uw kind terecht bij de leerkrachten van groep 1 en 2.

Wij danken u bij voorbaat voor de genomen moeite.

Met vriendelijke groet,

De leerkrachten van groep 1 en 2.

Ouderhulp bij het voorbereiden om iets te vertellen over je eigen sport (groep 1 en 2)

Beste ouder of verzorger van

Zoals u weet zijn wij in de kleutergroepen bezig met het thema: 'Beweeg je mee?'. Uw kind wil graag op in de eigen groep iets vertellen over De bedoeling is dat uw kind in het kort, enkele minuutjes, iets vertelt over de eigen sport. Het gaat er om dat uw kind leert te vertellen en dingen wil laten zien aan andere kinderen, op een ontspannen manier.

U kunt samen met uw kind boekjes, foto's, plaatjes en materialen verzamelen over de sport. U kunt uw kind helpen om het verhaal te onthouden door plaatjes te tekenen van de onderwerpen die uw kind aan bod wil laten komen. De onderwerpen kunnen bijvoorbeeld gaan over:

- De materialen die nodig zijn om de sport uit te voeren
- Hoe vaak de sport gespeeld wordt
- Welke bijzondere bewegingen je moet maken
- Waar je de sport kunt uitvoeren
- Wat er zo leuk aan de sport is

Uiteraard mag uw kind ook zelf de onderwerpen bedenken.

Het zou erg leuk zijn als uw kind materialen mee mag nemen en foto's of plaatjes kan laten zien.

Voor vragen kunnen u en uw kind terecht bij de leerkracht van uw kind.

Met vriendelijke groet,

De leerkracht van groep 1 en 2.

Bijlage 3: Voorbeeld gezinsportfolio

Beste ouders /verzorgers,

Dit is het **gezinsportfolio** van uw kind. Het is een boekje dat heen en weer gaat tussen school en thuis. Hierin bewaart uw kind tekeningen en werkjes die het zelf gemaakt heeft. Een gezinsportfolio is erg leuk voor de kinderen en ook fijn voor u als ouder, want:

1. U kunt zien wat uw kind op school gedaan en geleerd heeft.
2. De kinderen zijn trots op hun werk. De meeste kinderen willen het graag thuis laten zien. Het is belangrijk dat u met uw kind praat over dit gezinsportfolio. Dingen die u kunt vragen zijn:
 - Wat zit er allemaal in het portfolio? Laat eens zien!
 - Hoe heb je dat gemaakt? Vertel er eens over.
 - Vertel eens wat jullie op school nog meer hebben gedaan
 - Wat zullen we er nu thuis samen inplakken?
3. U kunt iets in het gezinsportfolio plakken en schrijven. Bijvoorbeeld:
 - Een foto of een tekening van uw kind, een andere persoon of een dier dat een bepaalde beweging maakt.
 - Een foto of afbeelding van uw kind of een andere persoon dat een bepaalde sport uitoefent.
 - Liedjes of versjes die u met uw kind hebt opgezegd of gezongen.
 - Leuke of bijzondere uitspraken die uw kind heeft gedaan over het thema.
4. De kinderen krijgen het gezinsportfolio mee naar huis. Dan kunt u het boek enkele dagen met uw kind bekijken en er samen iets inplakken. In het boek ziet u een paar bladzijdes die speciaal voor thuis zijn. Op die bladzijden kunt u dus iets schrijven of inplakken. Op geeft u het boek weer mee naar school. Het boek wordt twee keer meegegeven, dus u kunt twee keer iets inplakken.

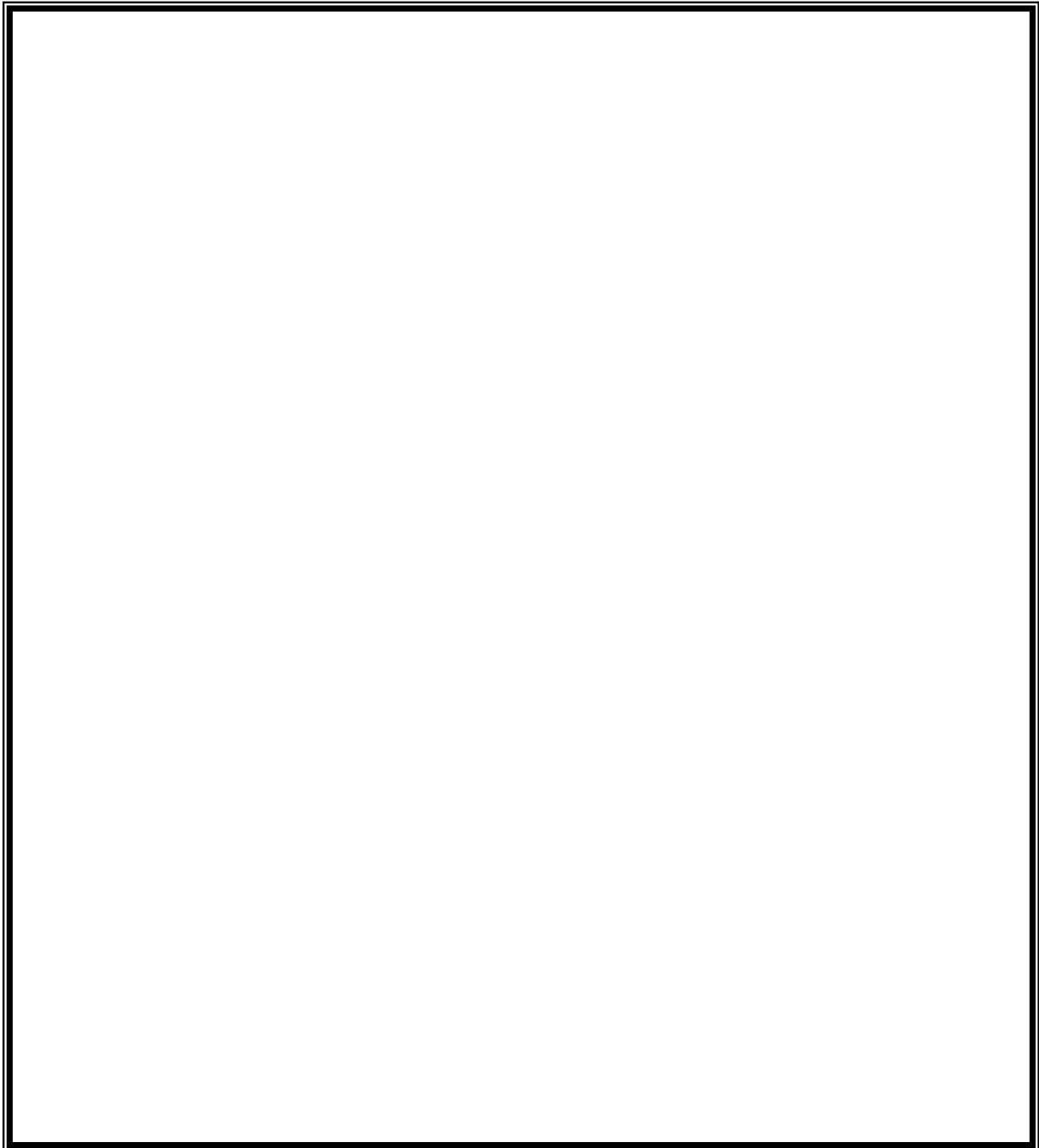
U zult zien dat het erg leuk is en vooral ook leerzaam om samen met uw kind over het boek te praten.

Met vriendelijke groeten,

De leerkrachten van groep 1 en 2.

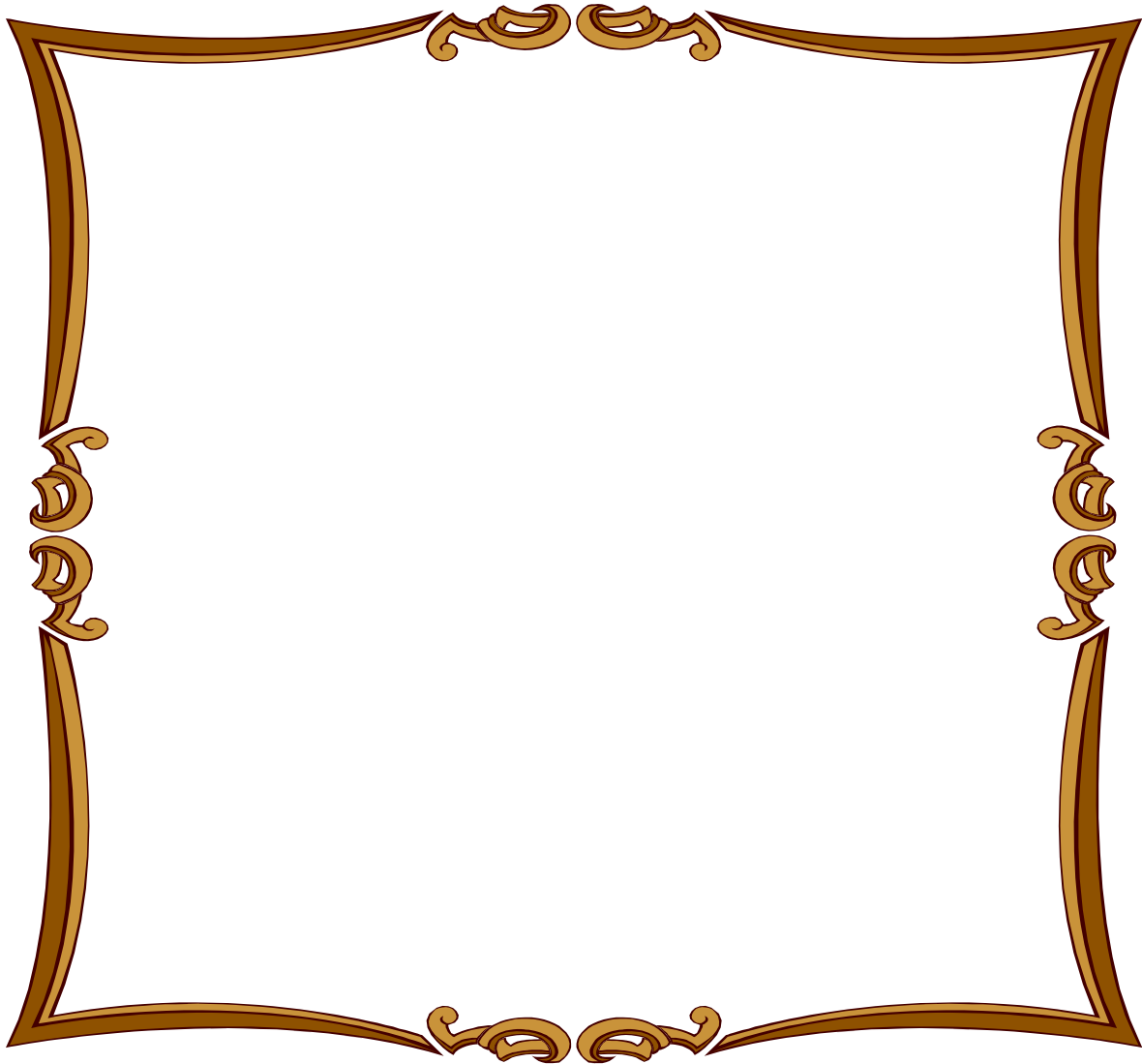
Voor school: ruimte voor een tekening of een foto over de sportactiviteiten in de sporthal.

Dit wil ik over het bewegen in de sporthal vertellen:

Voor thuis: een foto of plaatje iemand of een dier die aan het bewegen is:

Welke beweging zie je hier?

Dit wil ik over het plaatje of de foto zeggen:

In de klas hebben we samen het boek 'Stamp mee met de olifant' gelezen. Dit boek is geschreven door Judy Hindley en Manya Stojic (2003). Een prentenboek waarin de kinderen worden uitgenodigd om de bewegingen van allerlei dieren na te doen.

Wij kunnen de bewegingen zelf ook nadoen. Kijk maar eens en doe maar mee!

--	--

--	--

--	--

--	--

--	--

--	--

--	--

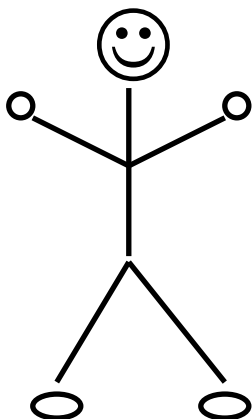
Voor thuis: hier maak ik een tekening, plak ik een foto of een afbeelding op over een sport.

Deze sport heet:

Dit vind ik een leuke sport, omdat:

Bijlage 4: Wie-, Waar-, Wat-pictogrammen

Wie?

(Over wie gaat het verhaal?)

Waar?

(Waar speelt het verhaal zich af?)

Wat?

(Wat gebeurt er?)

b

begin?

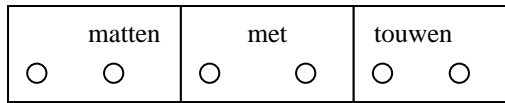
Hoe begint het verhaal?

a

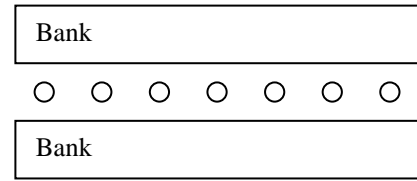
afloop?

Hoe loopt het verhaal af?

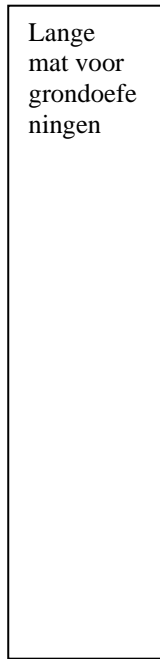
Bijlage 5: Een voorbeeld van een opstelling in de sporthal

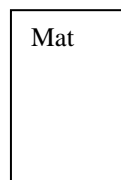
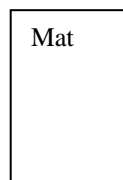
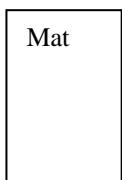
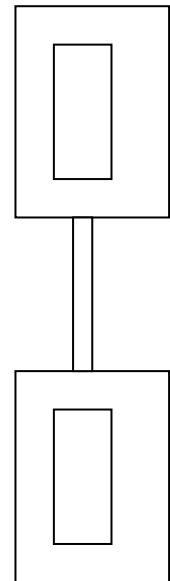
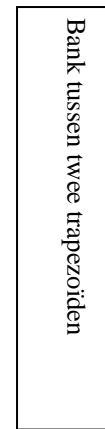
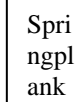
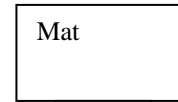
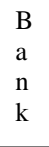
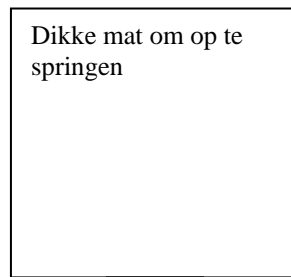
Touwen om te klimmen of op te zitten (knoop)

Touwen om te zwieren

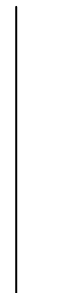

Hoepels om te springen

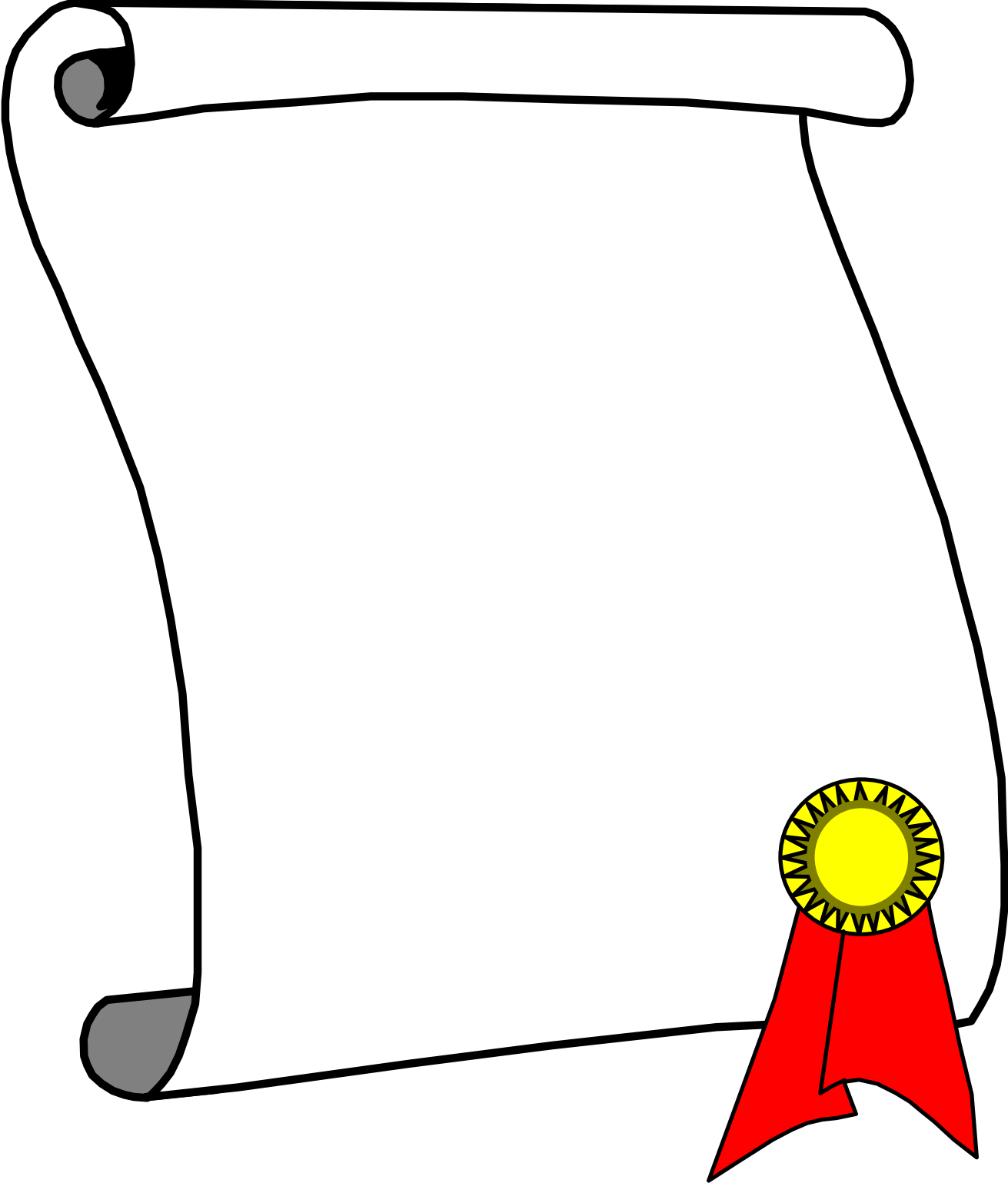
Ringenzwaaien

Ongelijke brug

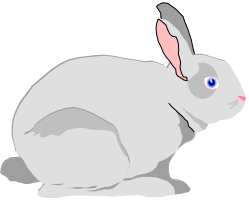
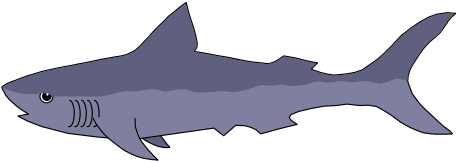
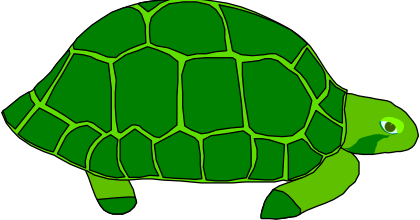
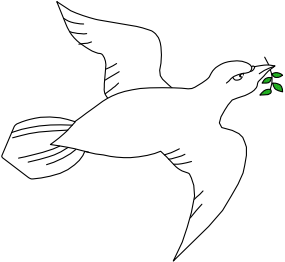
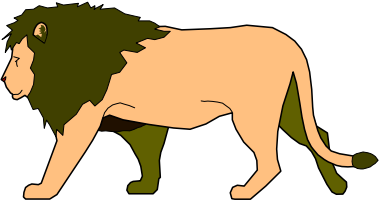

Bijlage 6: Voorbeelden van materialen bij verschillende activiteiten

Diploma maken

Dier	Hoe beweegt het dier?
	
	
	
	
	

Schema voor het bijhouden van gezond bewegen en eten

Naam kind:					
	Maandag (Pictogram)	Dinsdag (Pictogram)	Woensdag (Pictogram)	Donderdag (Pictogram)	Vrijdag (Pictogram)
Heb ik veel bewogen? (pictogram) Sporten Buiten spelen					
Heb ik iets gezonds bij me? (Pictogram) Fruit Melk					

Ik kan kiezen
uit:
☺ Ja
☹ Een
beetje
☹ Nee

Bijlage 7: Lijst met aanvullende boeken bij het thema 'Beweeg je mee?'

Prentenboeken bewegen en sport

- Akass, S., Ayliffe, a. & Hoek, J. (1995). *Ga je mee, kleine eend?*
Kleine eend durft niet te zwemmen en gaat alleen op pad. Hij probeert te klimmen als een kever, te vliegen als een libel en te springen als een kikker maar ontdekt dat zwemmen toch beter bij hem past.
- Amant, K. (2004). *Lekker zwemmen*.
Anna gaat samen met mama naar het zwembad waar ze echt zwemmen en spelen. Prentenboek met eenvoudige tekeningen in kleur.
- Andrea, G., Gladdines, t. & Parker-Rees, G. (2000). *Een giraf kan niet dansen*.
Gerard is een prachtgiraf ware het niet dat zijn poten krom zijn en hij daardoor niet kan dansen. Totdat een krekkel hem leert hoe hij deze handicap kan overwinnen.
- Anrell, L., Lepp, M. & Hansson, E. (1994). *Goal!*
Zo gauw als papa thuis is wil Jonas met hem voetballen. Hij kan bijna niet wachten totdat hij op een voetbalclub mag.
- Backx, P. (1993). *Het verhaal van Stippie en Jan*.
Een afgedankte stationschef en een afgedankte hond vinden elkaar door hun plezier in dansen en worden daarmee rijk en beroemd.
- Berends, R. (2002). *Sport met Sip en Snuitje*.
Sip en zijn hond Snuitje gaan naar een tentoonstelling van schilderijen over allerlei sporten. Prentenboek met gekleurde schilderijen in de stijl van beroemde schilders aangevuld met zwartwitstrips. Vanaf ca. 5 jaar.
- Blake, Q., Yeoman, J. & Vriesendorp, H. (1990). *Oude vrouw Holle's hond doet aan sport*.
De hond van vrouw Holle laat zijn bazin op alle mogelijke manieren zien dat hij meer kan dan alleen maar lezen. Prentenboek met ingekleurde pentekeningen en tekst op rijm.
- Bruna, D. (2002). *Nijntje danst*.
Nijntje leert van de juf een dansje dat ze vervolgens met al haar familie en vrienden danst.
- Butterfield, M., Ford, W. & Kuiper, N. (1998). *Ik ben springerig en snel*.
Gekleurde tekeningen en bijbehorende teksten bieden hulp bij het zoeken naar het dier waarover dit boek gaat.
- Carle, E. & Gever, J., H. (1997). *Van top tot teen*.
Allerlei dieren maken bewegingen die kinderen na kunnen doen. Prentenboek met grote kleurige illustraties.
- Cousins, L. (2003). *Muis houdt van dansen*.
Muis houdt van dansen met haar vriendjes. Handkartonnen prentenboek met felgekleurde tekeningen en een rinkellement.
- Crozon, A. & Davids, W. (2003). *Wat voor sport doe jij?*
Een prentenboek op rijm aan de hand waarvan peuters verschillende sporten kunnen raden. Vanaf ca. 4 jaar.
- Edwards, R., Anstey, C. & Bruijn, M. (1994). *Mollen kunnen dansen*.
Kleine mol wil graag dansen en probeert iemand te vinden die hem dat kan leren. Prentenboek met realistische tekeningen in zachte kleuren.
- Fontein, E. (2002). *Kareltje Knor neemt een duik!*
Kareltje Knor wil zwemmen ook al vinden zijn broers en zusjes dat niets voor een varken.
- Fontein, E. (1998). *Kareltje Knor in de lucht!*
Kareltje Knor kan niet in bomen klimmen en vliegen lukt hem al helemaal niet. Met een heleboel ballonnen kan hij zweven als de beste. Prentenboek met fraaie illustraties in natuurlijke kleuren. Vanaf ca. 4 jaar.
- Genechten, van, G. (2005). *Kleine Kangoeroe*.
De wereld is groot, veel groter dan de buidel van Kleine Kangoeroe. Maar Kleine Kangoeroe blijft liever dicht bij mama. Mama probeert Kleine Kangoeroe met een

duwtje in de rug te laten zien wat het leven allemaal te bieden heeft. Eerst wil dat niet zo best lukken, maar...

Godon, I. & Mieghem, L. Van. (1999). *Springen en dansen en ...*

Een muis en een kikker laten twaalf werkwoorden op twee verschillende manieren zien. Handkartonnen prentenboek met eenvoudige tekeningen in kleur en tekst op rijm.

Greiner Hoffman, B., Dros, I. & Gergely, T. (1996). *Wie wordt wereldkampioen?*

Als dieren aan sportwedstrijden mee zouden doen zou geen mens ooit meer ergens kampioen in zijn. Prentenboek met nostalgische tekeningen in kleur. Vanaf ca. 3 jaar.

Hindley, J. & Stojic, M. (2003). *Stamp mee met de olifant.*

Een prentenboek waarin verschillende bewegingen van dieren centraal staan.

Holsonbeck-Windmolders, A., Kunnen, M. & Timmers, L. (1995). *Van apedraf tot kikkersprong.*

Door tekst en gekleurde illustraties wordt verteld hoe diverse dieren bewegen en hoe kinderen vanaf ca. 4 jaar deze bewegingen na kunnen doen.

Lammers, J. & Starmans, M. (1989). *Zelf sporten.*

Fotoprentenboek in kleur waarin verschillende sporten worden gepresenteerd. Verhaal in korte zinnen en eenvoudige woorden.

Lewis, J. & Coille, J. Van. (2002). *En zo dans ik ...*

Drie kinderen laten zien hoe ze dansen bij hun dagelijkse bezigheden. Tekst op rijm.

Lilly, K. (1983). *Dieren die klimmen.*

Hanskartonnen prentenboek met zacht gekleurde natuurgetrouwe tekeningen van dieren die klimmen. Vanaf ca. 4 jaar.

Loeters, H. & Leender, A. de. (2003). *Jos wil er eens uit.*

Jos de schildpad wil sneller bewegen en ruilt zijn schild tegen rolschaatsen. Maar dan is hij wel erg kwetsbaar.

MacNaughton, C. (2001). *Goal!*

Meneer Wolf probeert Olivier Big te verslaan met voetballen, maar Olivier is hem te slim af.

Meer, M. van der. (1986). *Vandaag zijn we pinguïns.*

Gymnastiekoefeningen gebaseerd op het nadoen van de bewegingen van verschillende dieren met verhalende teksten en eenvoudige duidelijk tekeningen.

Pilkington, B. & Verreydt, D. (1992). *De zwemmer, de zwever.*

Wouter moet leren zwemmen, maar hij is bang voor water. Na een nachtje oefenen in luchtwemmen lukt het hem. Prentenboek met grote sfeervolle waterverftekeningen.

Soeters, a. & Nieuwenhuis, J. (1991). *Sander haat sport.*

Sander wil niet mee doen aan de schoolspordag omdat hij bijna zeker denkt te weten dat hij van iedereen zal verliezen.

Zomerman, G. & Jongbloed, M. (2000). *Boefels sportbroek.*

De Boefels willen een beker winnen maar dan moet je goed kunnen sporten. Prentenboek met verhalende tekst en sfeervolle zwartwittekeningen. Vanaf ca. 4 jaar.

Informatieboeken bewegen

Ardley, N., Buller, L. & Joanna, B. (1999). *Verrassende proeven met beweging.*

Met hulp van kleurenfoto's wordt uitgelegd hoe je allerlei proeven met beweging kunt doen.

Ballon, de. (2002). *Hoe bewegen de dieren?*

Handkartonnen kijkboek met kleurfoto's om het dier en zijn bewegingen te volgen met behulp van stippellijnen.

Denou, V. & Boer, I. De. (1990). *Ivo houdt van sport.*

Informatief prentenboek met paginagrote gekleurde platen over diverse populaire sporten. Van ca. 3 tot 6 jaar.

Lauer, D. (1998). *Julie doet aan sport.*

Julie maakt kennis met verschillende sporten. Prentenboek met eenvoudige illustraties en kleur en tekst.

Leeuwen, G. (2004). *Ik ren, ik zwem, ik vlieg*.

Met behulp van gekleurde tekeningen wordt uitgelegd hoe dieren zich voortbewegen.

Lilly, K. (1999). *Dieren die springen*.

Boek met gekleurde natuurgetrouwe tekeningen van vijf dieren die springen.

Vanaf ca. 4 jaar.

Petty, K., Otten, H. & Pickering, J. (2003). *Beweging*.

In korte teksten en met veel illustraties in kleur wordt verteld hoe dieren zich voortbewegen.

Suhr, M., Dijkhof, T. & Gordon, M. (1996). *Hoe ik beweeg*.

Tekst waarin wordt uitgelegd wat ervoor nodig is om te bewegen.

Taylor, B. & Heetvelt, A. (2001). *Zoemend en kruipend*.

Aan de hand van illustraties en tekst wordt informatie gegeven over hoe dieren zich voortbewegen: zoemend, kruipend, langzaam, snel of met sprongen.

Taylor, K., Smith, G. & Weijer, M. van de. (1992). *Beweging*.

Informatie over de beweging bij mensen en dieren. Met proefjes. Bevat kleurenfoto's en gekleurde tekeningen.

Informatieboeken sport

Billioud, J., Frehring, X. & Verleyen, K. (2004). *Voetbal*.

Door middel van beweegbare onderdelen in het boek wordt van alles verteld over voetballen. Vanaf ca. 4 jaar.

Bruna, D. (1985). *Sportboek*.

Tekeningen in felle kleuren waarin diverse takken van sport worden verduidelijkt. Vanaf ca. 3 jaar.

Bijsterveld, S., Doelman, E. & Fourny, D. (2003). *Sportencyclopedie*.

Beschrijving en woord en beeld van een groot aantal sporten.

Verbeeck, D. & Huysentruyt, B. (1998). *Sport*

101 Boeiende vragen en antwoorden over sport. Met zwart-witte tekeningen.

Spel- en Bewegingslessen

Alfaenger, P. & alfaenger, R. (1981). *Alles is dansen*.

Via tekst en tekeningen wordt getoond hoe iedereen kan leren zijn lichaam te voelen en op een creatieve manier te bewegen, alleen of samen met anderen.

Goosens, P. & Holsonback-Windmolders, A. (2000). *Van Ballerina tot Bobslee*.

Een bewegingsboek voor kinderen waarin wordt verteld hoe kinderen vanaf 4 jaar bepaalde bewegingen na kunnen doen.

Horemans, M. & Dijck, G. Van. (1998). *Springbonen*.

Dansspelletjes en dansen voor kinderen.

Lambert, S. (2004). *De leukste speelversjes en knierijmpjes*.

Verzameling knierijmpjes, bewegings- vinger- en speelversjes rondom thema's als troosten, dieren die aan tafel zitten, opruimen en naar bed gaan. Met gekleurde tekeningen.

Nevofoon (2003). *Kleuterdansen*.

Liedjes voor kleuters en de beschrijving van de dansen en de bewegingen om erbij te doen.

Offen, H. (1997). *Doe maar na; zwaaien, kraaien en draaien*.

Kinderen worden aangespoord om allerlei voorwerpen te benoemen en bewegingen te maken.

Speth, M. (1999). *Dansspettters*.

Dansprogramma voor jonge kinderen van 4 tot 12 jaar.